

Richtlijn Middelengebruik

Deze richtlijn gaat over het omgaan met het gebruik van alcohol, drugs en tabak bij jeugdigen tot en met 23 jaar in de ambulante en residentiële jeugdhulp, jeugdbescherming, verstandelijk gehandicaptenzorg voor jeugdigen en de justitiële jeugdinrichtingen (inclusief reclassering).

Beschikbare materialen

Voor het raadplegen en toepassen van de *Richtlijn Middelengebruik voor jeugdhulp en jeugdbescherming* heb je een aantal materialen tot je beschikking: de richtlijn zelf, de onderbouwing, een set van zes werkkaarten en een cliëntversie: informatie voor ouders. Deze materialen kun je downloaden en bestellen op www.richtlijnenjeugdhulp.nl.

Aan de slag met deze richtlijn

Wij hopen dat de *Richtlijn Middelengebruik voor jeugdhulp en jeugdbescherming* jou en je team ondersteunt in je dagelijkse werk. Met behulp van het werkblad dat nu voor je ligt kun je zelf en/of samen met je team kennis maken met de richtlijn. Door het invullen krijg je ook een overzicht van hoe je de richtlijn op dit moment al toe past en kom je achter de dingen die nog aandacht vragen. We hopen dat het invullen van dit werkblad je inspireert om (verder) met deze richtlijn aan de slag te gaan.

Instructie

Je krijgt steeds de opdracht om een stukje in de richtlijn door te nemen en beantwoordt daar vervolgens een of meerdere vragen over. We proberen je daarbij zoveel mogelijk te laten reflecteren op hoe jij en/of je team momenteel werkt.

Inleiding

Lees paragraaf 6 uit de Inleiding en beantwoord de volgende vragen.

1. Hoe krijgt gedeelde besluitvorming een plaats binnen de hulp die je uitvoert? Welke punten herken je?

2. Op welk moment binnen het hulpverleningsproces komt de cliëntversie van de richtlijn aan bod?

Hoofdstuk 2: Definitie, concepten en afbakening

Lees paragraaf 2.2 en beantwoord de volgende vragen.

3. Ben je bekend met de gevolgen van middelengebruik onder jongeren?

Hoofdstuk 3: Risicofactoren

Lees hoofdstuk 3 en beantwoord de volgende vragen.

4. Hoe wordt binnen jouw organisatie aandacht besteed aan aanwezigheid van problematisch middelengebruik in combinatie met psychische problemen of gedragsproblemen? Wordt er bijvoorbeeld nagegaan of er naast het middelengebruik ook andere factoren aanwezig zijn die het risico op de ontwikkeling van problematisch middelengebruik vergroten?

Hoofdstuk 4: Screening en diagnostiek

Lees hoofdstuk 4 en beantwoord de volgende vragen.

5. Is middelengebruik binnen jouw organisatie bespreekbaar met jeugdigen en ouders? Op welke manier gebeurt dit en wat zijn hierbij verbeterpunten?

6. Wordt er in jouw hulpverleningstrajecten altijd nagegaan of er sprake is van middelengebruik (omvang en motivatie & omstandigheden)? Zo ja, welke instrumenten gebruiken jullie hiervoor?

Hoofdstuk 5: Selectieve preventie en geïndiceerde preventie.

Lees hoofdstuk 5 en beantwoord de volgende vragen.

Interventies die kunnen worden ingezet bij het voorkomen van (erger) middelengebruik zijn:

☐ De cannabisshow	☐ KOPpreventieprogramma's
☐ Bekijk 't nuchter	☐ Open en Alert
☐ Brochures zonder flauwekul	☐ Wiet- Check
☐ Spel TRIP	☐ Moti4
☐ Home Party	☐ Triple P
☐ KopOpOuders	

7. Kruis aan welke interventie(s) binnen jouw organisatie worden gebruikt en bedenk of je hierbij tegen zaken aan loopt die je graag eens zou willen bespreken met een collega. Als je geen interventie hebt kunnen aankruisen, ga dan na hoe je nu bezig bent met preventie van middelengebruik en of het wenselijk is om over te stappen op een van deze interventies.

Hoofdstuk 6: Behandeling

Lees paragraaf 6.1. en beantwoord de volgende vraag.

8. Herken je deze werkzame elementen in jullie huidige behandelaanbod? In hoeverre zijn jullie bekend met motiverende gespreksvoering?

Lees paragraaf 6.2 en beantwoord de volgende vragen.

Behandelinterventies die kunnen worden ingezet bij middelengebruik zijn:

☐ Stay-a-way	☐ Wrap around care
☐ Stay-a-way Plus	☐ Brain4Use
☐ MDFT	☐ Bekijk 't nuchter
☐ Leefstijltraining	☐ Minder drank of drugs
☐ Leefstijltraining plus	☐ Pakje Kans

9. Kruis aan welke interventie(s) binnen jouw organisatie worden gebruikt en bedenk of je hierbij tegen zaken aanloopt die je graag eens zou willen bespreken met een collega. Als je geen interventie hebt kunnen aankruisen, ga dan na hoe je nu bezig bent met preventie van middelengebruik en of het wenselijk is om over te stappen op een van deze interventies.

Hoofdstuk 7: Basishouding en competenties

Lees hoofdstuk 7 en de kernaanbevelingen aan het begin van het hoofdstuk en beantwoord de volgende vragen.

10. Wat zijn jouw normen als het gaat om middelengebruik, en welke effecten (positief/negatief) heeft dit op de jeugdigen waar jij mee werkt? Heb je het hier ook over met elkaar als collega's?

11. Welke aandacht voor na- en bijscholing is er voor middelengebruik binnen jouw eigen ontwikkeling en in jouw organisatie? Zou dit beter kunnen en zo ja, hoe dan?

Over Richtlijnen jeugdhulp en jeugdbescherming

Richtlijnen zijn bedoeld om jou als professional te ondersteunen in je werk. Het zijn aanbevelingen die richting geven aan de professionele afwegingen die je in de jeugdhulp en jeugdbescherming dagelijks maakt. De richtlijnen jeugdhulp en jeugdbescherming bieden een overzicht van de laatste kennis: op basis van wetenschap, praktijk én cliëntvoorkeuren. Met praktische aanbevelingen en kennis binnen handbereik beslissen jij en je cliënt samen over een effectieve aanpak. In totaal ontwikkelen en implementeren we 14 richtlijnen. Meer weten? www.richtlijnenjeugdhulp.nl.

